

SŁOWO

WILNO, Czwartek 8 października 1931 r.

Redakcja i Administracja, Wilno, Zamkowa 2. Otwarta od g. 9 do 4.

Cji — 17-82, Administracji — 228.

PRENUMERATA miesięczna z odniesieniem do domu lub z przesyłką pocztową 4 zł., zagranicę 7 zł. Konto czekowe P.K.O. nr. 80259. W sprzedaży detal, cena pojedynczego n-ru 20 gr.

Oplata pocztowa uiszczona ryczałtem.
Redakcja rękopisów niezamówionych nie zwraca. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia ogłoszeń.

BIENIAKONIE — Bufet Kolejowy.
BRASLAW — Księgarnia T-wa „Lot”.
BARANOWICZE — ul. Szeptyckiego — A. Łazuk.
DĄBROWICA (Polesie) — Księgarnia K. Malinowskiego.
DUKSZTY — Bufet Kolejowy
GLEBOKIE — ul. Zamkowa — W. Włodzimierow.
GRÓDNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.
HORODZIEJ — Dworzec Kolejowy — K. Smarzyński.
IWIEŃCIE — Sklep tytoniowy — S. Zwierzyński.
KLECK — Sklep „Jedność”.
LIDA — ul. Suwalska 13 — S. Mateski.
MOŁODECZNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.

CENY OGŁOSZEŃ: wiersz milimetryowy jednosłupowy na stronie 2-jej i 3-jej gr. 40. Za tekstem 15 gr. Komunikaty oraz nadesłane milimetry 50 gr. Kronika reklamowa milimetry 60 gr. W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Zagraniczne 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne o 50 proc. drożej. Administracja nie przyjmuje zastrzeżeń co do miejsca. Terminy druku mogą być przez Administrację zmieniane dowolnie. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 gr.

PRZEDSTAWICIELSTWA:

NIESWIEŻ — ul. Ratuszowa — Księgarnia Jazwińskiego.
NOWOGRODEK — Kiosk St. Michałskiego.
N. ŚWIECIANY — Księgarnia T-wa „Ruch”.
OSZMIANA — Księgarnia Spółd. Nauk.
PINSK — Księgarnia Polska — St. Bednarski.
POSTAWY — Księgarnia Polskiej Macierzy Szkolnej.
STOLPCE — Księgarnia T-wa „Ruch”.
SŁONIM — Księgarnia D. Lubowskiego, ul. Mickiewicza 13.
ST. ŚWIECIANY — M. Lewin—Biuro Gazetowe, ul. 3 Maja 8.
WILEJKA POWIATOWA — ul. Mickiewicza 21, F. Juczeńska.
WARSZAWA — Tow. Księgarni Kol. „Ruch”.

W PERSPEKTYWIE TYGODNIA

— Wśród serdecznych przyjaciół, psy zająca zjadły. Przysłowie to jest naj lepszym ujęciem sytuacji politycznej na Dalekim Wschodzie, gdzie przy akompaniamencie pacyfistycznych hymnów genewskich, odbywa się największa okupacja wojenna Mandżurii w celu odcienienia jej od Chin. W ten sposób Chiny, jeżeli nie będą „zjedzone”, to zostaną mocno oskubane. Obietnica japońska wycofania wojsk z zajętych obszarów, której uczepiła się Liga Narodów, starając się ratować przed ostateczną kompromitacją, okazała się obie canką canaką. Wojska japońskie tkwią nadal w Mandżurii i zamiast wycofania, odbywa się tam utrwalanie zajętych pozycji. Wieści, które nadchodzą, potwierdzają, że okupacja zano się na długo. Szybka budowa kolei na odcinku Kirin-Dun-Hua-Jan Tsi, tran sporty zimowego ekwipunku, mobilizacja floty, jak również organizowanie lokalnych rządów, wyrażających lojalność wobec Japonii, wszystko to świad czy, że Japończycy na długo usadowili się w Mandżurii i żadna Liga ich stamtąd nie wypłoszy.

Zapowiedziane zwołanie sesji Rady Ligi na 14 października w razie gdyby konflikt chińsko-japoński do tego czasu nie został załatwiony, zdaje się będzie musiało dojść do skutku. Będziemy znowu świadkami wielkiej kłapy autorytetu Ligi i przelewania z pustego w próżno. O wiele większe znaczenie, niż genewskie bajdurzenia, będzie miała dla wydarzeń na Dalekim Wschodzie, zmiana pozycji Sowietów, które zaniepokojone rozszerzaniem się wpływów japońskich, porzuciły rolę biernego obserwatora. Sygnalizowano już o wystąpieniach czerwonej kawalerii, która pod pozorem likwidacji „band białogwardyjskich” wkroczyła na teren Mandżurii północnej. Przykład Japonii działa zaraźliwie.

Nowe wybory w Anglii. Dziś, lub jutro należy oczekiwać rozwiązania parlamentu angielskiego i ogłoszenia nowych wyborów. Powodem, który ostatecznie zmusił Mac-Donalda do zwrócenia się do Króla z wnioskiem o rozwiązanie parlamentu i wyznaczenie nowych wyborów, są nieporozumienia pomiędzy konserwatystami a liberałami w sprawie pełnomocnictwa dla rządu w dziedzinie ograniczeń przywozu. Liberałowie zgadzali się na warunkową formułę pełnomocnictwa, podczas gdy konserwatyści kategorycznie obstawali przy wprowadzeniu cel ochronny i ograniczeniu importu. Nieporozumienia te, rzecz jasna są tylko powodem, kłopot, która dopełniła miary, przyczyny zaś zgoła są innej natury. Chodzi mianowicie i przyszłość, o to, kto ma płacić kosztą obecnego stanu rzeczy.

Jak wiadomo, rząd Mac Donalda powstał jako gabinet dla spełnienia ściśle ograniczonych zagadnień: jak wprawdzie równowagi budżetowej, tudzież zlagodzenie kryzysu ekonomicznego. Po wykonaniu tych zadań gabinet Mac-Donalda podałby się do dymisji i nowe wybory, które przewidywano wówczas na wiosnę r. 1932 zdecydowałyby o tem, w czyich rękach spocznie dalsze kierownictwo polityki Wielkiej Brytanii. Wypadki późniejsze wykazały, że zrównoważenie budżetu nie zapewni przetrwania kryzysu, wymagającego nadzwyczajnych środków walki, oraz ujawniły, perfidną rolę Partii Pracy, głównej sprawczyni fatalnego położenia Anglii. Labour Party chciała wykorzystać czas, aby odegrać się w oczach opinii publicznej i przygotować demagogiczną opozycję teren dla przyszłych wyborów.

Konserwatyści, ponosząc niemal cały ciężar odpowiedzialności za obecny rząd Mac Donalda, nie chcą wycofać

kasztanów z ognia dla Labour Party i to jest główną przyczyną rozwiązania parlamentu. Nieporozumienie z liberałami w sprawie formuły pełnomocnictwa, dałoby się napewno z łatwością usunąć, gdyby nie obawa o przyszłość partyną.

Czy nowe wybory wpłyną na złagodzenie kryzysu politycznego, w to można poważnie wątpić, żaden bowiem rząd nie potrafi usunąć przyczyn, które ten kryzys spowodowały. Natomiast o wiele prawdopodobniejszą jest rzeczą, że wybory powiększą tylko chaos wewnętrzny a na zewnątrz odsuną Anglię od udziału w sprawach międzynarodowych.

Zaproszenie Laval'a do Waszyngtonu jest jednym jeszcze dowodem powagi i znaczenia międzynarodowej pozycji Francji. O czym będą mówili p. Laval z p. Hooverem, gdy się spotkają w Białym Domu? Nie ulega wątpliwości, iż tematem rozmów będzie rozbrojenie i długi wojenne, ale nie należy oczekiwać pakicholwiek bądź rewelacyjnych zmian politycznych, podobnie jak wizyta Mac-Donalda przed paru laty, przyniosła bardzo nieznaczące rezultaty.

Rozmowa prezydenta Stanów Zjednoczonych z premierem Francji będzie pogawędką dwóch bankierów świata. Bankierzy ci, woła miast prowadzić konkurencję, porozumieć się, co do podziału sfery operacji. Rekonstrukcja rządu Bruenninga. Zapowiedziana w trakcie obrad Ligi Narodów dymisja min. Curtiusa doszła do skutku. Nie pomogła pieśń łabędzie nad Lemanem, obliczona na efekt i zyskanie poparcia nacjonalistycznych czynników w Niemczech. Dymisja Curtiusa jest początkiem zapowiadanej już od dawna rekonstrukcji rządu Bruenninga w kierunku rozszerzenia podstawy rządu na prawo. Min. Curtius był następcą Stressemana, próbował stosować jego metody, lecz uczeń okazał się mało pojętym. W gabinecie Bruenninga był osobą popieraną do pewnego stopnia przez socjal-demokratów, to też fakt, iż on pierwszy dał hasło do zmian w rządzie, należy uważać za potwierdzenie, iż kanclerz Bruenning żegna się z socjal-demokratami.

Nie bez wpływu na ostatni bieg wypadków, pozostały liczne wizyty Hitlera w Berlinie i postanowienie narodowych socjalistów w sprawie powrotu do Reichstagu. Sz.

PRZECIWKO GWAŁTOM ŁOTEWSKIM

WCZORAJSZY WIEC DEMONSTRACYJNY W „LUTNI”

WILNO. Staraniem Bratniej Pom. Akad. przy udziale czynników ahywatelskich, odbył się wiec protestacyjny przeciwko krzywdom ludności polskiej, doświadczanej w państwie łotewskim. Przewodniczył dziekan Uniwersytetu wileńskiego senator Ehrenkreutz zastępcą przewodniczącego był prof. b. minister Staniewicz.

Wec zgait prof. Ehrenkreutz, podnosząc to oburzenie, jakie wywołały w całej Polsce represje względem Polaków w państwie łotewskim, na które Polska winna zareagować w imię pokoju.

PRZEMÓWIENIE PROF. RYDZEWSKIEGO

Następnie przemawiał prof. Rydzewski, który w pierwszej części przemówienia analizował komunikat Poselstwa łotewskiego w Warszawie, wykazując, że nie usprawiedliwia on szeregu kroków rządu łotewskiego wobec Polaków, jak zamknięcie szkół polskich, co nie może mieć logicznego związku z nadzyciami wyborczymi, nawet gdyby one były w rzeczy samej, wspominał, że Związek Polaków na Łotwie jest podstawową organizacją polską w tem państwie, posiada liczne filie, prowadzi pracę kulturalną-narodo w i zawieszanie jego jest wielką krzywdą ludności polskiej. Związek Polaków na Łotwie, oraz jedyne polskie pismo tam wychodzące „Dzwon”, przejawiały lojalność wobec państwa łotewskiego, co udowodnia cytatami tego pisma z krytycznych dni wyborczych przed zawieszeniem organu polskiego przez władze łotewskie.

W drugiej części swego przemówienia prof. Rydzewski odwołuje się do racji stanu

Rządu łotewskiego, która, zdaniem jego, wymaga przyjaźni z Polską, oraz odwołuje się do przyjaźni polsko-łotewskiej, nie uwzględniając jej problematyczności.

MOWA PROF. STUĐNICKIEGO

Następnie zabrał głos prof. Wl. Studnicki. We wstępie swej mowy zaznaczał, że wypadki na Łotwie, zwłaszcza w dawnych Inflantach Polskich, a terazniejszej Letgalijskiej, przejmują go boleścią wobec jego przywiązania do rodzinnych stron, lecz są dla niego bardzo zrozumiałe ze względu na znajomość Łotwy. Przed nim przesuwają się karty historii Inflant zabrane przez pierwszy rozbiór, lecz mały ich skrawek pozostał wówczas przy Polsce. Korzystając z tego

szlachta inflancka zbiera się tam dla wysłania posłów do sejmiku szlacheckiego. Przez cały czas sejmiku inflanckie oddziały odgrywały wybitną rolę, są rzecznikami zwiększenia armii i zbawczych reform. W 1818 roku szlachta inflancka, zebrana w Dyneburgu, wniosła petycję do Aleksandra I o nadanie chłopom wolności osobistej. Odgrywał tu rolę nietyklo społeczny, ale i polityczny moment. Królestwo Kongresowe dzięki Konstytucji Księstwa Warszawskiego posiadało już wolnego chłopca, Inflantczycy pragnęli więc społecznie upodobnić się do Królestwa, miano bowiem wówczas nadzieję, że nasze ziemie wschodnie będą przyłączone do Królestwa Kongresowego. Po upływie blisko 100 lat, gdy rowy strzeleckie oddzielały Inflanty

z sal, i ci którzy orzekali przed lokalnym, bowiem nie mogli dostać się do sądu, uformowali samorządnie pochód, liczący około 2 tys. osób i udali się w kierunku konsulatu łotewskiego.

Zwarte szeregi demonstrantów wśród niemiłkających okrzyków, posuwali się ulicą Mickiewicza i Sierakowskiego dążąc na ulicę Piaszkową gdzie jednak zmuszeni byli do zatrzymania się, gdyż wzduż całej jezdnii kołc gimn. SS Nazaretanek zagroziły idącym drogę silny kordon policyjny ubrzojony w karabiny i laski gumowe.

W pierwszej chwili pod naporem strachu

Mam nadzieję, że jak na to wskazywały przykłady, zaczerpnięte z historii Anglii, każdy obywatel uczyni wszystko, co będzie w jego mocy, aby przyczynić się do wzrostu ogólnej pomyślności całego narodu.

Król zaznaczył, że zaaprobował szereg projektów ustaw, mających na celu polepszenie ogólnej sytuacji.

Horoskopy wyborcze

LONDYN (PAT). Mimo całego nacisku, wywieranego przez konserwaty stów na rzecz nowych wyborów, sam akt rozwiązania parlamentu nie został wyzyskany dla zaakceptowania satysfakcji posłów konserwatywnych z powodu doprowadzenia do pożądanego rezultatu. Ten brak entuzjazmu jest po wszechchny. Nie ulega wątpliwości, że

wybory nie są popularne w masach, które niebardzo rozumieją, dlaczego mają pójść do urn wyborczych, kiedy wybory w niczem nie zmieniają obecnej sytuacji, ani też wśród stronnictw.

Labour Party nie jest z wyborów zadowolona, bo liczy się z utratą mniej więcej 80 mandatów, nie ma więc nadziei na więcej, ponad 200 mandatów.

Liberali są niezadowoleni, bo zostali rozbić na trzy odłamy i szanse ich są bardzo nieliczne.

Wreszcie konserwatyści są niezadowoleni, bo nie będą mogli rozwinąć odpowiedniej akcji wyborczej na rzecz cel protekcyjnych, czując się związanymi przyrzeczeniem, że wybory nie zostaną wyzyskane dla celów partyjnych. Poza tem konserwatyści będą musieli występować w podwójnej roli, co nie pomnoży ich autorytetu.

W wielu okręgach, zwalczając socjalistów, będą musieli oni popierać liberałów, w innych zaś nie posiadają dostatecznej władzy nad lokalnymi rządami, które wystawiają kandydatów konserwatywnych przeciwko kandydatom liberalnym i będą musieli zwalczać liberałów, dając tem samem jasne świadectwo, że w obozie rządowym niema jednoci. Wskutek takiego stanu rzeczy, konserwatyści mają wątpliwość, czy zdobędą samodzielnie absolutną większość, o którą głównie im chodziło celem przeprowadzenia swego maksymalnego programu.

LONDYN (PAT). Odroczenie parlamentu odbyło się według tradycyjnego ceremoniału obowiązującego w parlamencie angielskim od szeregu wieków. Członkowie parlamentu na czele których kroczył Baldwin przeddefiniowali przed fotelem przewodniczącego, ściskając mu rękę. Snowden serdecznie zęgnął się z otaczającymi go kolegami.

LONDYN (PAT). Prezydent Hoover oświadczył, że ma zamiar omówić z premierem Lavalem kwestię nowych układów, mających niezmiernie wielkie znaczenie w obecnym okresie. Prezydent zaznaczył, że należy dążyć do takiego układu, któryby w czasie ogólnej depresji przyczynił się do polepszenia sytuacji na całym świecie.

NOWY YORK (PAT). W związku z wczorajszą konferencją w Białym Domu, koła zbliżone do Wall Street wyrażają przekonanie, iż klucz obecnej sytuacji znajduje się w ręku Francji i że prezydent Hoover zaczeka wobec tego na wizytę premiera Laval'a z przedłożeniem oficjalnej deklaracji.

BERLIN (Pat). Prezydent Hindenburg przyjął dymisję gabinetu Rzeszy, poruczącą dotychczasowemu rządowi prowadzenie agend.

Jednocześnie prezydent powierzył kanclerzowi Brueningowi misję utworzenia nowego rządu z tem, aby odnośne pertraktacje odbywały się niezależnie od wszelkich względów partyjnych. Udzieloną sobie w tych granicach misję kanclerz Bruening przyjął.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BERLIN (Pat). Ukończenia rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu oczekują w kołach parlamentarnych nie wcześniej, jak jutro wieczorem. Wśród kandydatów wymieniany jest jako mający największe szanse do objęcia teki gospodarstwa prof. Warmbold. Tekę ministra spraw wewnętrznych objął ma minister Reichswchry Gessler.

BER

PRZECIWKO GWAŁTOM ŁOTEWSKIM

(POCZĄTEK NA STRONIE PIERWSZEJ)

i Łotysze są sobie obcy. Jeżeli nie ma powstania między nami konfliktu z powodu zawiadzeń naszych pragnień i nadziei, siłomuziemy wasze postulaty i weźcie od nas zobowiązanie formalne. Tych zobowiązań formalnych nie wzięliśmy. Mało bowiem znamy Łotwę, więc wierzyliśmy, że postępować będzie zgodnie ze swą racją stanu i zasadami szlachetności. Zawiedliśmy się. Ośmioro procentowa ludność niemiecka na Łotwie dała więcej siły zbrojnej do walki z bolszewizmem, niż o wiele liczniejsza ludność łotewska. Rygę zdobyła bałtycka Landwehra, żelazna dywizja, oraz rezerwowy pułk gwardii. Młody Manteuffel z dwunastu towarzyszami szalonym pędem, co koń wyskoczy przeleciał most na Dźwinie przez środek miasta do cytadeli, gdzie liczni więźniowie mieli być straceni przed opuszczeniem miasta przez bolszewików. Manteuffel swym napadem uratował życie owych więźniów, lecz sam poległ w owej bitwie. Wkrótce potem ojciec bohaterstwa młodego Manteuffla został w beztajski sposób zamordowany przez wyzwoleńców Rygi. Rząd Ułmanisa zwinął winnych od odpowiedzialności, uznając ten mord za akt łotewskiego partytyzmu. Jest to charakterystyczny objaw wdzienności i szlachetności łotewskiej.

Mówca wykazuje, że w ciągu 12 lat istnienia państwa łotewskiego Łotwa nie przeżyła w niczym sympatii polskich. Zaraz po wyzwoleniu Inflant oddalała kolejarzy Polaków z kolei Ryga — Dyneburg. Wkrótce potem rozpoczęła naganę na polskie szkolnictwo, usuwając nauczycieli nieznających języka łotewskiego. Spis 1921 roku urzędziła tendencję, wykazując Polaków na 27.000, gdy ich przeszło dwa razy tyle. Operując się następnie na spisie ludnościowym, usuwała dzieci ze szkół, jako nieprzynależnych do narodowości polskiej. W podreżniku dla szkół łotewskich poniżała Polaków. W konflikcie polsko-łotewskim Łotwa niedwuznacznie obecnie stała po stronie Litwy. Łotwa pragnęła wyzyskać Litwę przy stworzeniu dualistycznego państwa łotewsko-litewskiego. Litwa dążąca się na nas, jest z natury rzeczy nam bliższą od rzekomo zaprzyjaźnionej Łotwy.

Łotwa jest w znacznym mierze illo-rosyjska. Na konferencji państw bałtyckich w 1921 r. delegat Łotwy Kalning proponował unję celną państw bałtyckich z Rosją. Wiemy, że unja celna jest częścią unji realnej. Mammy doświadczenie unji realnej z Rosją od 1815 do 1831 r. i wiemy, że konsekwencją jej jest ujarzmienie. Nie posłaliśmy na to, lecz Łotwa na to idzie. Istnieje t. zw. klanula bałtycka wzajemnych cel preferencyjnych między Łotwą, Litwą, Estonią a Rosją.

Łotwie nie możemy uważać za sprzymierzeńca, tylko za klienta. Nie spodziewamy się żadnej pomocy ze strony Łotwy w razie wojny z Rosją. Łotwa może mieć od nas to pomoc, o ile posuną kulturę polską i dać możliwość kulturalnego rozwoju ludności polskiej w tem państwie. Na dobrą wolę współczesnego rządzącego pokolenia łotewskiego nie rachujemy, chyba na młodzież, która wy-

chowana w państwie łotewskim, potrafi cenić swą państwowość. Obecnie jedynym ratunkiem dla polskiej ludności na Łotwie, jest stanowisko Rządu Polnego. Rząd polski winien zażądać satysfakcji dla ludności polskiej i w razie jej nieotrzymania — nie zadawać się, lecz protestacyjnie, lecz odwołać swe przedstawicielstwo dyplomatyczne. Dziś kredyt Łotwy jest już zachwiany i Łotwa duży uciepała na odwołaniu przedstawicielstwa polskiego z Rygi.

Po p. Studnickim przemawiał przedstawiciel młodzieży p. Dembiński. Mówił on o potrzebie poszanowania mniejszości narodowych, twierdząc, że państwo musi być wspólnym dachem dla swych współobywateli, mówił, że Polska przy ogromnej różnicy siły między nią a Łotwą, mogłaby, lecz nie chce użyć siły, pragnie zaś wobodnego rozwoju państw bałtyckich. W końcu przeczytał rezolucję, którą poniżej podajemy.

REZOLUCJA

Zważywszy, że:

1. rząd i nacjonaliści łotewscy posunęli się do aktów gwałtu i terroru w stosunku do mniejszości polskiej i wyrządzili niepowetowane krzywdy i straty na Łotwie, przez zamknięcie polskich szkół, wydalenie polskich nauczycieli ze szkół, zawieszenie i tak nie-licznych polskich stowarzyszeń kulturalno-oświatowych, zawieszenie jednego pisma polskiego „Dziwno”, wydanie zakazu śpiewania w kościele w języku polskim, zabranie nauczania religii katolickiej w języku ojczystym polskiej młodzieży, a wreszcie aresztowanie polskich działaczy społecznych.

2. Obronę praw do zachowania polskiej kultury, ocalonej z długiej niewoli moskiewskiej, prowokacyjnie nazwano szkodliwą dla państwa akcją polonizacyjną i zakwalifikowano ją, jako zdradę stanu.

— stwierdzamy, że:

a) tego rodzaju akcja obraża społeczeństwo polskie, zwłaszcza, że fakty te mają miejsce na ziemiach, wywalczonych krwią polskiego żołnierza i w granicach państwa, które utrzymuje przyjazne stosunki z Polską,

b) wszelka eksterminacyjna polityka nacjonalistyczna, gdziekolwiek ona jest, spotyka się ze strony społeczeństwa polskiego z bezwzględnie potępieniem i mocną reakcją, dla tego też przeciwko szowinistycznym zapędom tych czynników, które dozwalały lub same prowadziły akcję wynaradawiania polskiej mniejszości na Łotwie kategorycznie protestujemy.

Zagrożenie najwzrostniejszych interesów Polaków na Łotwie budzi w nas poważne obawy o ich los i zmusza nas do wysunięcia następującego postulatu:

1. Zwracamy się do rządu Najjaśniejszej Rzeczypospolitej z żądaniem, aby wszczął kroki interwencyjne przeciw prześladowaniom Polaków na Łotwie, wskazując na fakt, że prześladowania mniejszości są brzemieniem

w następstwa natury ogólnej, ponieważ podniecają i burzą nasze społeczeństwo, osłabiają i rwą węzły przyjaźni, zadziergnięte między dwoma sąsiadującymi narodami, obrażają uczucia braterstwa broni armii polskiej i łotewskiej, zrodzone we wspólnej walce o niepodległość Łotwy, wybitnie narażają prawa mniejszości polskiej, które państwo łotewskie zagwarantowało wobec Ligi Narodów, deklarując, że jako państwo, oparte na zasadach demokratycznych, potrafi zapewnić rozwój Polakom na Łotwie, i że w chwili dzisiejszej państwo łotewskie nie dotrzymuje złożonych przyrzeczeń, wpływając szkodliwie i ujemnie na gruntowanie się w najszerzych masach społeczeństwa nastrojów pokojowych, mających stanowić podstawę rozbrojenia moralnego Europy.

Polakom, pracującym nad zachowaniem kultury polskiej, a mieszającym się na Łotwie, wyrażamy uznanie za ich dzielność i wytrwałą w obronie własnych praw i wzywamy ich do wytrwania w walce o ojczyznę moją i polską duszę, zapewniając równocześnie, że społeczeństwo żywo interesuje się życiem swych rodaków na obczyźnie i zawsze łączy się z nimi.

Ufamy, że naród łotewski należycie zareaguje na nieobliczalne posunięcia nacjonalistycznych czynników rządowych i społecznych i da właściwą satysfakcję Polakom, za mieszkaniem na Łotwie.

Polecamy przedywnu wiecu poczynienie jak najenergiczniejszych kroków, ażeby uchwalić wiecu dośrogi do najszerzej wiadomości sfer polskich i łotewskich.

Oddział Związku Legionistów Polskich w Wilnie przyłącza się całą duszą do protestu przeciw gwałtom dokonywanym przez rząd łotewski na łotewską ludność polską, co jest tem boleśniejsze, że właśnie krew żołnierza polskiego lała się obficie przy oswojeniu Łotwy w imię hasła: „za naszą i waszą wolność”.

— stwierdzamy, że:

a) tego rodzaju akcja obraża społeczeństwo polskie, zwłaszcza, że fakty te mają miejsce na ziemiach, wywalczonych krwią polskiego żołnierza i w granicach państwa, które utrzymuje przyjazne stosunki z Polską,

b) wszelka eksterminacyjna polityka nacjonalistyczna, gdziekolwiek ona jest, spotyka się ze strony społeczeństwa polskiego z bezwzględnie potępieniem i mocną reakcją, dla tego też przeciwko szowinistycznym zapędom tych czynników, które dozwalały lub same prowadziły akcję wynaradawiania polskiej mniejszości na Łotwie kategorycznie protestujemy.

Zagrożenie najwzrostniejszych interesów Polaków na Łotwie budzi w nas poważne obawy o ich los i zmusza nas do wysunięcia następującego postulatu:

1. Zwracamy się do rządu Najjaśniejszej Rzeczypospolitej z żądaniem, aby wszczął kroki interwencyjne przeciw prześladowaniom Polaków na Łotwie, wskazując na fakt, że prześladowania mniejszości są brzemieniem

PRZEMÓWIENIE WICE-MINISTRA ZAWADZKIEGO

Na wstępie mówca wskazał, że rząd stoi na stanowisku konieczności gruntownej reformy naszego systemu podatkowego, zarówno w dziedzinie podatków państwowych, jak i komunalnych. Wnieśliśmy i mamy być wnieśli projekty nie są jeszcze reformą podatkową, ale tylko usłownianiem przystosowania systemu do konieczności, zarówno skarbowych, jak i gospodarczych.

Rzecz projektów stanowią ustawy, dotyczące podatków przemysłowego, dochodu węgla i od nieruchomości. Podatek przemysłowy jest powszechnie i słusznie uważany za najuczciwszy dla naszego życia gospodarczego i wymaga znacznych ulg. Projekt, o którym mowa, ulgi te przewiduje. Normalną stawką będzie 1 proc. od obrotu, a nie jak obecnie, 2 proc. Wspomniane ulgi dadzą

Prace komisji sejmowych

W KOMISJI BUDŻETOWEJ

WARSZAWA, 7.X (tel. wł.). Na posiedzeniu komisji budżetowej Sejmu przy omawianiu rządowego projektu o wstrzymaniu automatycznych awansów urzędniczych zabrał głos minister skarbu p. Jan Piłsudski podkreślając konieczność uchwalenia tej ustawy, przynioszącej skarbowi znaczne oszczędności. Minister Piłsudski wskazał, że dyficyt budżetowy ciągle jeszcze istnieje i za m. września wynosił 8 i pół miliona złotych.

Łącznie deficyt budżetowy za pierwszych 6 miesięcy roku budżetowego sięga 124 milionów, lecz od czerwca, dzięki zastosowanym oszczędnościom, wykazuje stałą tendencję malejącą.

W czerwcu deficyt wynosił jeszcze 43 mil. zł., w lipcu — 25 mil., w sierpniu — 13 mil., a już we wrześniu tylko 8 i pół mil.

W organizacjach mieszanych zawsze rejs wodzą mężczyźni, zajmujący kierownicze stanowiska w zarządzie; to też rola niewiast jest drugorzędna, a więc utrudniająca wyrobienie społeczne.

Związek Młodzieży Polskiej w Wilnie powstał w końcu 1925 roku dzięki wybitnemu poparciu JE. ks. biskupa Michalkiewicza. Wówczas wyłoniła się Rada Związkowa, na czele której stanął, znajdujący się na tem stanowisku i do dziś dnia, pułk. Wł. Piasecki. Wicyprezesami obecnie są: I — ks. dr. W. Meysztowicz oraz mec. J. Zmitrowicz.

Od początku założenia bez przerwy pracując na swym stanowisku — sekretarz generalny ks. F. Kafarski oraz jego zastępca mag. B. Rusiecki.

Serdeczną i troskliwą opieką otacza wszystkich poczynania Związku JE. ks. arcybiskup R. Jajbrzykowski.

Związek Wileński liczy 6125 członków (w r. 1926 — 2098), zrzeszonych w 281 stow. (w r. 1926 — 60).

Praca społeczno-oświatowa prowadzi się w stowarzyszeniach w trzech kierunkach:

I — ogólnie-oświatowy, przysposobienia rolniczego oraz przysposobienia wojskowego.

Dział kulturalno-oświatowy obejmuje siłą rzeczy szerszy program i stanowi podstawę pracy ideowej. Głównym terenem tej pracy są ogniska, zaopatrzone w biblioteki i czytelnie i nie raz posiadające urządzenia teatralne.

Ognisk tych w r. 1930 było 200 (w r. 1926 — 38). W ogniskach odbywają się zebrania, odczyty, kursy.

I znów kilka cyfr: biblioteki zawierają 24500 tomów (w r. 1926 — 5597); odczytów, wygłoszonych przez

Zamorra podał się do dymisji

MADRYT (PAT). Zamorra podał się do dymisji w następstwie incydentu, do jakiego przyszło na wczorajszym posiedzeniu Korteżów.

Deputowany Botella zarzucił premjerowi, iż wywiera nacisk na Izbę, ażeby wypowiedziała się przeciwko niektóremu częściom tekstu konstytucji, przedstawionego do dyskusji. Odpowiednia komisja, do której zwrócono

się o opinie, zatwierdziła stanowisko Botelli.

W związku z tem na wieczornym posiedzeniu Korteżów, Zamorra po wygłoszeniu przemówienia, uzasadniającego poprzednie jego wystąpienie, zgłosił dymisję. Następnie wskutek interwencji przewodniczącego Izby, dymisję swą cofnął. Podał się natomiast do dymisji przewodniczący komisji.

Tajemnicza sekta „Róże z Krzyża”

— HELSINGFORS (PAT). Energicznie prowadzone śledztwo w sprawie znalezienia odciętych głów i kończyn ludzkich niedaleko Wyborga doprowadziło częściowo do wyjaśnienia tej ohydnej tajemnicy. Jak się okazało, istnieje jakaś sekta „Róże z Krzyża”. Członkowie tej sekty dla niewyjaśnionych

dotąd celów mieli wydobywać z pobliskiego cmentarza trupy i po odcieciu głów i kończyn zakopywać je w różnych miejscach. W związku z powyższą sprawą został aresztowany dozorca cmentarza, który rzekomo również należy do tej sekty. Dalsze śledztwo najprawdopodobniej wykryje całą tajemnicę.

Aktorzy nie dopuszczają do przedstawienia

Niesłychane zajście w teatrze lwowskim

LWÓW, PAT. Wczoraj zapowiedziana była w teatrze Wielkim premiera sztuki p. t. „Burza w szklanej wodzie”. Wykonawcami jej byli członkowie zespołu dyrektora Czapelskiego z Warszawy. Przedstawienie nie doszło do skutku. „Gazeta Poranna” pisze w tej sprawie co następuje:

„Na przedstawienie przybyła liczna publiczność. Około godz. pół do 8-jej, gdy kurtyna była jeszcze spuszczone, rozszedli się na widowni pogłoski o awanturze za kulisy. W kilkanaście minut później przed kurtyną ukazał się jeden z artystów i zawiadomił publiczność, że przedstawienie nie odbędzie się z przyczyn niezależnych od dyrektora. Sprawozdawca „Gazety Porannej”, który udał się za kulisy, informuje, iż

do gmachu teatru Wielkiego, przybyło wielu członków Z.A.S.P-u, niezadowolonych przez dyr. Czapelskiego. Członkowie Z.A.S.P-u utworzyli za kulisami zwartą grupę, otoczyli reżyserkę Starską, żądając od niej zawieszenia przedstawienia. Reżyserka prosiła ich o zezwolenie na odbycie jednego przedstawienia, na które sprzedano już bilety.

Członkowie Z.A.S.P-u zgodzili się na to. Tymczasem w korytarzu zgromadziło się około 150 członków orkiestry, chóru i statystów, którzy powiadomili o tej decyzji, wszczęli tumult, wzywając: „Jesteśmy głodni! Od kilku miesięcy nie dostaliśmy gaży! Nie damy grać!”

OBRADY NAD REFORMĄ PODATKU DOCHODOWEGO

Komisja skarbową przyjęła projekty rządowe

WARSZAWA (PAT). W dn. 7 bm. przed południem obradowała sejmowa komisja skarbowo pod przewodnictwem posła Hołynskiego (BB). Pos. Czernichowski (BB) zreferował projekt ustawy o zmianie niektórych postanowień ustawy o państwowym podatku dochodowym oraz projekt ustawy o nadwyżczym dodatku do podatku dochodowego. Po przemówieniu referenta zabrał głos wiceminister skarbu Zawadzki.

PRZEMÓWIENIE WICE-MINISTRA ZAWADZKIEGO

Na wstępie mówca wskazał, że rząd stoi na stanowisku konieczności gruntownej reformy naszego systemu podatkowego, zarówno w dziedzinie podatków państwowych, jak i komunalnych. Wnieśliśmy i mamy być wnieśli projekty nie są jeszcze reformą podatkową, ale tylko usłownianiem przystosowania systemu do konieczności, zarówno skarbowych, jak i gospodarczych.

Rzecz projektów stanowią ustawy, dotyczące podatków przemysłowego, dochodu węgla i od nieruchomości. Podatek przemysłowy jest powszechnie i słusznie uważany za najuczciwszy dla naszego życia gospodarczego i wymaga znacznych ulg. Projekt, o którym mowa, ulgi te przewiduje. Normalną stawką będzie 1 proc. od obrotu, a nie jak obecnie, 2 proc. Wspomniane ulgi dadzą

Prace komisji sejmowych

W KOMISJI BUDŻETOWEJ

WARSZAWA, 7.X (tel. wł.). Na posiedzeniu komisji budżetowej Sejmu przy omawianiu rządowego projektu o wstrzymaniu automatycznych awansów urzędniczych zabrał głos minister skarbu p. Jan Piłsudski podkreślając konieczność uchwalenia tej ustawy, przynioszącej skarbowi znaczne oszczędności. Minister Piłsudski wskazał, że dyficyt budżetowy ciągle jeszcze istnieje i za m. września wynosił 8 i pół miliona złotych.

Łącznie deficyt budżetowy za pierwszych 6 miesięcy roku budżetowego sięga 124 milionów, lecz od czerwca, dzięki zastosowanym oszczędnościom, wykazuje stałą tendencję malejącą.

W czerwcu deficyt wynosił jeszcze 43 mil. zł., w lipcu — 25 mil., w sierpniu — 13 mil., a już we wrześniu tylko 8 i pół mil.

W organizacjach mieszanych zawsze rejs wodzą mężczyźni, zajmujący kierownicze stanowiska w zarządzie; to też rola niewiast jest drugorzędna, a więc utrudniająca wyrobienie społeczne.

Związek Młodzieży Polskiej w Wilnie powstał w końcu 1925 roku dzięki wybitnemu poparciu JE. ks. biskupa Michalkiewicza. Wówczas wyłoniła się Rada Związkowa, na czele której stanął, znajdujący się na tem stanowisku i do dziś dnia, pułk. Wł. Piasecki. Wicyprezesami obecnie są: I — ks. dr. W. Meysztowicz oraz mec. J. Zmitrowicz.

Od początku założenia bez przerwy pracując na swym stanowisku — sekretarz generalny ks. F. Kafarski oraz jego zastępca mag. B. Rusiecki.

Serdeczną i troskliwą opieką otacza wszystkich poczynania Związku JE. ks. arcybiskup R. Jajbrzykowski.

Związek Wileński liczy 6125 członków (w r. 1926 — 2098), zrzeszonych w 281 stow. (w r. 1926 — 60).

Praca społeczno-oświatowa prowadzi się w stowarzyszeniach w trzech kierunkach:

I — ogólnie-oświatowy, przysposobienia rolniczego oraz przysposobienia wojskowego.

Dział kulturalno-oświatowy obejmuje siłą rzeczy szerszy program i stanowi podstawę pracy ideowej. Głównym terenem tej pracy są ogniska, zaopatrzone w biblioteki i czytelnie i nie raz posiadające urządzenia teatralne.

Ognisk tych w r. 1930 było 200 (w r. 1926 — 38). W ogniskach odbywają się zebrania, odczyty, kursy.

I znów kilka cyfr: biblioteki zawierają 24500 tomów (w r. 1926 — 5597); odczytów, wygłoszonych przez

formy naszego systemu podatkowego, zarówno w dziedzinie podatków państwowych, jak i komunalnych. Wnieśliśmy i mamy być wnieśli projekty nie są jeszcze reformą podatkową, ale tylko usłownianiem przystosowania systemu do konieczności, zarówno skarbowych, jak i gospodarczych.

Rzecz projektów stanowią ustawy, dotyczące podatków przemysłowego, dochodu węgla i od nieruchomości. Podatek przemysłowy jest powszechnie i słusznie uważany za najuczciwszy dla naszego życia gospodarczego i wymaga znacznych ulg. Projekt, o którym mowa, ulgi te przewiduje. Normalną stawką będzie 1 proc. od obrotu, a nie jak obecnie, 2 proc. Wspomniane ulgi dadzą

Prace komisji sejmowych

W KOMISJI BUDŻETOWEJ

WARSZAWA, 7.X (tel. wł.). Na posiedzeniu komisji budżetowej Sejmu przy omawianiu rządowego projektu o wstrzymaniu automatycznych awansów urzędniczych zabrał głos minister skarbu p. Jan Piłsudski podkreślając konieczność uchwalenia tej ustawy, przynioszącej skarbowi znaczne oszczędności. Minister Piłsudski wskazał, że dyficyt budżetowy ciągle jeszcze istnieje i za m. września wynosił 8 i pół miliona złotych.

Łącznie deficyt budżetowy za pierwszych 6 miesięcy roku budżetowego sięga 124 milionów, lecz od czerwca, dzięki zastosowanym oszczędnościom, wykazuje stałą tendencję malejącą.

W czerwcu deficyt wynosił jeszcze 43 mil. zł., w lipcu — 25 mil., w sierpniu — 13 mil., a już we wrześniu tylko 8 i pół mil.

W organizacjach mieszanych zawsze rejs wodzą mężczyźni, zajmujący kierownicze stanowiska w zarządzie; to też rola niewiast jest drugorzędna, a więc utrudniająca wyrobienie społeczne.

Związek Młodzieży Polskiej w Wilnie powstał w końcu 1925 roku dzięki wybitnemu poparciu JE. ks. biskupa Michalkiewicza. Wówczas wyłoniła się Rada Związkowa, na czele której stanął, znajdujący się na tem stanowisku i do dziś dnia, pułk. Wł. Piasecki. Wicyprezesami obecnie są: I — ks. dr. W. Meysztowicz oraz mec. J. Zmitrowicz.

Od początku założenia bez przerwy pracując na swym stanowisku — sekretarz generalny ks. F. Kafarski oraz jego zastępca mag. B. Rusiecki.

Serdeczną i troskliwą opieką otacza wszystkich poczynania Związku JE. ks. arcybiskup R. Jajbrzykowski.

Związek Wileński liczy 6125 członków (w r. 1926 — 2098), zrzeszonych w 281 stow. (w r. 1926 — 60).

Praca społeczno-oświatowa prowadzi się w stowarzyszeniach w trzech kierunkach:

I — ogólnie-oświatowy, przysposobienia rolniczego oraz przysposobienia wojskowego.

Dział kulturalno-oświatowy obejmuje siłą rzeczy szerszy program i stanowi podstawę pracy ideowej. Głównym terenem tej pracy są ogniska, zaopatrzone w biblioteki i czytelnie i nie raz posiadające urządzenia teatralne.

Ognisk tych w r. 1930 było 200 (w r. 1926 — 38). W ogniskach odbywają się zebrania, odczyty, kursy.

I znów kilka cyfr: biblioteki zawierają 24500 tomów (w r. 1926 — 5597); odczytów, wygłoszonych przez

formy naszego systemu podatkowego, zarówno w dziedzinie podatków państwowych, jak i komunalnych. Wnieśliśmy i mamy być wnieśli projekty nie są jeszcze reformą podatkową, ale tylko usłownianiem przystosowania systemu do konieczności, zarówno skarbowych, jak i gospodarczych.

Rzecz projektów stanowią ustawy, dotyczące podatków przemysłowego, dochodu węgla i od nieruchomości. Podatek przemysłowy jest powszechnie i słusznie uważany za najuczciwszy dla naszego życia gospodarczego i wymaga znacznych ulg. Projekt, o którym mowa, ulgi te przewiduje. Normalną stawką będzie 1 proc. od obrotu, a nie jak obecnie, 2 proc. Wspomniane ulgi dadzą

Prace komisji sejmowych

W KOMISJI BUDŻETOWEJ

WARSZAWA, 7.X (tel. wł.). Na posiedzeniu komisji budżetowej Sejmu przy omawianiu rządowego projektu o wstrzymaniu automatycznych awansów urzędniczych zabrał głos minister skarbu p. Jan Piłsudski podkreślając konieczność uchwalenia tej ustawy, przynioszącej skarbowi znaczne oszczędności. Minister Piłsudski wskazał, że dyficyt budżetowy ciągle jeszcze istnieje i za m. września wynosił 8 i pół miliona złotych.

Łącznie deficyt budżetowy za pierwszych 6 miesięcy roku budżetowego sięga 124 milionów, lecz od czerwca, dzięki zastosowanym oszczędnościom, wykazuje stałą tendencję malejącą.

W czerwcu deficyt wynosił jeszcze 43 mil. zł., w lipcu — 25 mil., w sierpniu — 13 mil., a już we wrześniu tylko 8 i pół mil.

W organizacjach mieszanych zawsze rejs wodzą mężczyźni, zajmujący kierownicze stanowiska w zarządzie; to też rola niewiast jest drugorzędna, a więc utrudniająca wyrobienie społeczne.

Związek Młodzieży Polskiej w Wilnie powstał w końcu 1925 roku dzięki wybitnemu poparciu JE. ks. biskupa Michalkiewicza. Wówczas wyłoniła się Rada Związkowa, na czele której stanął, znajdujący się na tem stanowisku i do dziś dnia, pułk. Wł. Piasecki. Wicyprezesami obecnie są: I — ks. dr. W. Meysztowicz oraz mec. J. Zmitrowicz.

Od początku założenia bez przerwy pracując na swym stanowisku — sekretarz generalny ks. F. Kafarski oraz jego zastępca mag. B. Rusiecki.

Serdeczną i troskliwą opieką otacza wszystkich poczynania Związku JE. ks. arcybiskup R. Jajbrzykowski.

Związek Wileński liczy 6125 członków (w r. 1926 — 2098), zrzeszonych w 281 stow. (w r. 1926 — 60).

Praca społeczno-oświatowa prowadzi się w stowarzyszeniach w trzech kierunkach:

I — ogólnie-oświatowy, przysposobienia rolniczego oraz przysposobienia wojskowego.

Dział kulturalno-oświatowy obejmuje siłą rzeczy szerszy program i stanowi podstawę pracy ideowej. Głównym terenem tej pracy są ogniska, zaopatrzone w biblioteki i czytelnie i nie raz posiadające urządzenia teatralne.

Ognisk tych w r. 1930 było 200 (w r. 1926 — 38). W ogniskach odbywają się zebrania, odczyty, kursy.

I znów kilka cyfr: biblioteki zawierają 24500 tomów (w r. 1926 — 5597); odczytów, wygłoszonych przez

W WIRZE STOLICY

WALKA ZE SZCZURAMI

We wtorek 6 b. m. zaczęła się II wojna szczurowa. Kamienicznicy zostali zmuszeni do zakupu amunicji, tj. trutek — Komisariat Rządu grozi pacyfistom strasznymi karami. Wszyscy na front do walki z gryzoniami! Bardzo pożyteczna wojna, lecz trudno zapomnieć o zeszlortycznej klęsce komisariatu. Kazano kupować trawę morską, która ponoć usmierca równie pewnie, jak Kasa Chorych. Sprawdzono tysiące kilo za 100.000 zł.

Po tygodniu stróże zaglądają do piwnic: trawy nie ma, ale i trupów brak. Co jest? nigdzie ani śladu dochodzonego szczura. Przeciwnie! Komisariat postanowił po czasie zrobić doświadczenie: złapano kilka szczurów, zamknięto do skrzyni, dano im szulę trawy. Zjadły z radością, zamiast zdechnąć — przytyły. Taka to i była trutka — trawa morską truje póki świeża, potem jest bardzo zdrowa.

Jednemu hurtownikowi, skarżącemu się, że szczury zjadają mu wszystkie zapasy, poradził stary rolnik następujący sposób: złapać dziesiątek szczurów, wsadzić je do beczki, nie nieć dawać jeść. Przyduszone głodem złośliwie stworzenia zaczną się pożerać wzajemnie, przyczem rzecz prosta, silniejsze będą chapać słabsze. Ostatecznie zostaną tylko dwa, trzy szczury — te należy wypuścić na wolność. Zaprawione w walce, zorganizowane w miśnie ziomków, szczurzyca rzucią się na bliźnich jak wściekłe — po tygodniu wszystkie szczury uciekną przerażone.

Może i dobry sposób, lecz hurtownik otwierając beczkę nieopatrznie stanął w pobliżu — zgłodniałe szczury rzuciły się nań i pogryzły tak dotkliwie, że biedak umarł. Wiedomo, że w konsekwencji wyprowadzono go na cmentarz, ale czy szczury się wyprowadziły??

NALEWKA WIŚNIOWA

Szczere zdumienie odmalowało się na twarzy sędziego, gdy odczytał nazwisko oskarżonego i ujrzał przyzwyczajonego pana przed swym pulpitem. Inżyniera B-ski znał jako dżentelmena bez zarzutu.

— Jakto? pan wywoła

Zamknięcie kościoła w Pleszczenicach

WILNO. Z pogranicza donoszą, że w Pleszczenicach (pod Zastawem) bolszewicy zamknęli tamty.

Areszty wśród komunistów

WILNO. Policja przeprowadziła wczoraj w mieście szereg rewizji, przeważnie w tys. ulotek komunistycznych, przyszykanych do rozkolportowania. Podczas rewizji znaleziono przeszło 100 tys. ulotek komunistycznych, przyszykanych do rozkolportowania. Aresztowano kilkadziesiąt osób.

Morderca teścia i szwagierki

NIESWIEŻ. We wsi Zaturze w gm. Hosiński, mieszkał z żoną i dwoma dziećmi Jan Taratuta. Chęć zawiadnąć całym gruntem, Taratuta uplanował zabici teścia i dokonał tego w czasie, gdy żona i szwagierka były w sąsiedztwie na zabawie. Zbrodniarza udusił starca, a następnie powiesił w komorze inżynierując samobójstwo. Zagarnawszy gospodarstwo Taratuta zdołał wyprawić szwagierkę Olę Kłokiel na służbę do Nieswieża, lecz po pewnym czasie musiał zwrócić jej połowę gruntu, nad czym bardzo bolał.

KRONIKA

wileńska

CZWARTEK
Dziś 8
Brygidy
Jutro
Dionizego

SPÓSTRZEŻENIA ZAKŁADU METEOROLOGICZNEGO U.S.B. W WILNIE

Z dnia 7 października 1931 r.
Ciśnienie średnie 761
Temperatura średnia +10,
Temperatura najwyższa +15
Temperatura najniższa +7
Opad w mm. 0,1
Wiatr: południowy
Tendencja barom. słaby wzrost, następnie lekki spadek.
Uwagi: rano pochmurno, potem pogodnie.

MIĘSKA
— Prezydium miasta na rzecz bezrobotnych. Członkowie prezydium magistratu cpo dątkowali się doborowo do nierzecz bezrobotnych, uchwalając płacić na ten cel jeden procent swych poborów.

ZEBRANIA I ODCZYTY
— Odczyty o Żeromskim i Wyspiańskim wygłosił profesor przez Związek Literatów docent uniwersytetu warszawskiego, jeden z najlepszych prelegentów, pierwszy znaną literaturę dr. Konrad Górski. Pierwszy odczyt odbędzie się w niedzielę 11 b. m. o godz. 8.30 wiecz. n. t. „Ideologia społeczna i narodowa St. Żeromskiego”, drugi w poniedziałek, 12 b. m. o tej samej godzinie n. t. „Ewolucja poglądów religijnych u. Kasprzowicza”. Bilety po bardzo niskich cenach sprzedaje wcześniej biuro podróży „Orbis”, Mickiewicza 11. Dla młodzieży uczące się zniżki.

— Zebranie organizacyjnej społecznej w sprawie Święta Chrystusa Króla. Dziś, t. j. w czwartek o godzinie 19 w lokalu T-wa Chrzescijańskiego Domu Ludowego, ul. Metropolitalej Nr. 1 odbędzie się na zaproszenie Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej zebranie organizacyjnej społecznej w sprawie obchodu Święta Akcji Katolickiej, które przypada w dniu Święta Chrystusa Króla dnia 25 bm. Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej tą drogą zwraca się do tych organizacyj, którym z jakiegokolwiek powodu nie zostały doręczone zaproszenia, by delegowały swoich przedstawicieli na powyższe zebranie.

Zebranie w tej sprawie P.W. P.W. ks. ks. proboszczów m. Wilna odbędzie się w piątek, dnia 9 b. m. o godz. 19 przy ul. Metropolitalej Nr. 1.

SKOLNA
— Przedszkole Miejskie Nr. 2 przy ul. Sw. Anny 2 (dla pracującej inteligencji) przyjmuje dzieci od lat 4 — 7 opłata miesięczna 10 zł., od dwójki rodzeństwa 15 zł. Zapisy w lokalu przedszkola codziennie od 8.30 do 10 rano.

RÓŻNE
— Gwiazdkadziadziatwy polskiej na Łotwie. Akademicka Drużyna Harcerska U.S.B. w Wilnie, która w bieżącym roku urządziła dwukrotnie wycieczkę do Łotwy, w celu poznania tamtejszych stosunków postawienia urzędzie polskiej dzielnicy na Łotwie „Gwiazdki”. W tym celu przystąpiono do zbioru podarunków, które mogą być na gwiazdkę posłane do Łotwy. Nadają się do tego szczególnie piękne książki polskie i szkolne przybory, których tam młodzież potrzebuje. Ta droga prosimy o składanie darów w drużynie akademickiej — Wil-

TRZEBA PŁACIĆ ZA

PAŹDZIERNIK

KONTO CZEKOWE W P.K.O.

„SŁOWA”

82.218

NA FILMOWEJ TAŚMIE

„TABU” W HELJOSIE

Na otwarcie wielkiego kina paryskiego „Gaumont Palace” wyświetlano przepiękny film „Tabu”. Ołbrzymia, mieszcząca kilka tysięcy widzów sala, zapelniona była po brzegi. Tłumy płynęły, podziwiali. Dwa miesiące później, t. j. w czerwcu r. b. kręcono film ten w Warszawie przez sześć godzin. Pół roku więc dzieła nas od uroczystej premiery paryskiej...

Film „Tabu” przeszedł triumfalnie przez wszystkie większe ekrany świata i wędrowną swoją znać granic sławy twórcy jego — genialnego reżysera F. Murnau. Dzieło powstania „Tabu” wiąże się z jedną z rywalizacji dwóch wielkich wytwórni amerykańskich — „Motro-Goldwyn” i „Paramount” — z drugiej znowięsając do głębi osobiste, artystyczne twórczości F. Murnau. Zostawny na boku te sprawy i przyjrzyjmy się samemu obrazowi. Nie można straszczyć tego filmu bez zepsucia jego rzeczywistego obrazu — gdyż „Tabu” jest harmonijną całością, na którą składają się wzajemnie optyczne, wrażenia słuchowe i niesamowita jakaś groza i tajemniczość okrutnego prawa — „tabu”...

Typ filmu zbliża się do znanych już publiczności wileńskiej „Białych cieni” lub „Pogania” — lecz wielokrotnie przewyższa oba te obrazy. — Pierwszy — czystością i pierwotną niemal mocą idei, — drugi charakterem „Tabu” — nie ma żadnej gwiazdy. „Pogania” — był piękną oprawą dla książkowej powieści Ramona Navarro i doprowadzał do gorączki jego wielbiciele — ale o filmie mało się mówiło i pamiętało. Był on, jak mniemamy cacko, zrobione na wzór zabawki z kusa... „Tabu” jest prymitywne, jak rozłożone nieznane wyspy Bora-Bora, jak bezkres morza, jak miłość namiętnych mieszkańców dalekich wysp oceanicznych...

Największą plus tego filmu leży właśnie w tej jego umiarkowanej prymitywności... Wszystkie zdobycze techniki filmowej nagięte zostały do idei, która rośnie, ołbrzymie przez cały ciąg obrazu i mocno wrzyna się w pamięć. Nieubłagane prawo „tabu” zabiera swoją ofiarę, wciąga ją lekiami falami morza w głębinę niebytu... A nad wyspami świeci słońce i unosi się melodia radości życia, zbratanego ze śmiercią. Rzadko zdarzają się filmy dźwiękowe tak całkowicie skończone i zespolone w dwóch istotnych momentach — obrazie i dźwięku. Ani cienia przesady, ani odrębny sceny zbytniej. Cały niemal film miją bez napisów. Obraz mówi za siebie, dźwięk uzupełnia wrzenie. Piękny, wysoko wartościowy film! Tad. C.

Żeby mieć czyste, zdrowe owoce
należy z jesieni jeszcze zaopatrzyć drzewa owocowe w tak zwane **opaski lepowe**.

Najlepszy lep sadowniczy, papier na opaski oraz przyrządy do smarowania opasek są do nabycia w składzie maszyn rolniczych
ZYGMUNTA NAGRODZKIEGO
w Wilnie
Ul. Zawalna Nr. 11-a
Żądajcie prospektów ze sposobem użycia i cenami.



Tygodnik Ilustrowany Nr. 40 odzwierciedla wydarzenia ekonomiczno-polityczne, które szeroko echem odbiły się na całym świecie. W artykule „Krań angielskiego funta” J. Makarskiego i korespondencji z Genewy p. t. „Zgromadzenie bezradnych ludzi”. Zajmującą omawia A. Słowiński moment upadku powstania listopadowego: Artykuł ilustruje świetne sztuki ze zbiorów Muzeum Narodowego. Feljton o „Wystawie Kolonialnej nocą” zdołał szereg awansów i reprodukcji. Filmowa różnorodność wykazuje zdjęcia do feljtonu p. Maciejewskiego z wędrowni wzdłuż naszej południowo-wschodniej granicy. W dziale teatru i kina znajdujemy krytyczny, a rzeczowy artykuł o najnowszym filmie polskiej produkcji.

Naokoło świata — Nr. 89 przynosi szereg żywych, błyskotliwych feljtonów, ilustrowanych oryginalnymi zdjęciami. Zajmującą e i trafne są uwagi J. Ronarda-Bujarskiego p. t. „Mikrofon i jego tajemnice”. J. B. Rycklinski daje wrażenia ze swojej podróży na statku „Polonia” do krajów północnej Europy. Z. Marcinkiewicz pisze o „Cześcielach księgi Zohar”. J. Starża-Dzierżbiński o „Duszy miast polskich”. M. Białecki oświetla popularnie a rzeczowo „Tajemnice gwiazd”. Na uwagę zasługują ilustracje, oraz karykatury Walentynowicza i Jurkowskiego. W dziale balustrystyki wymienić należy nowelę: H. Schlup-Rudkowskiej „Pierwsza sensacja” i Z. Troniewskiego „Szafeństwo Jana Wilczury”.

Za długą meza nie odpowiadamy.
Michalina Bałtrukiewiczowa (Sw. Anny 4).
Kasyno podoficerskie.

jechał z Wilna. Poszkodowany oblicza straty na 500 zł.

WILEJKA
— Podpalenie. Nocy onegdajszej we wsi Zary gm. dołhinowskiej spłonęła stodoła ze zbożami, stanowiąca własność Marji Zarskiej. Straty wynoszą 500 złotych.
Zachodzi uzasadnione przypuszczenie podpalenia.

POSTAWY
— Spłonął stóg siana. Na polach majątku Zadziwie gm. postawskich spłonął stóg siana wskutek podłożenia ognia.

ŚWIECIANY
— Zaginięcie. Przed paru tygodniami wyszła z domu 17-letnia Juljanna Michalowska mieszkanka zaśc. Pokaliniński, gm. mielegianiskiej.

Rodzina obawia się, że dziewczyna popelniła samobójstwo.

WILNO-TROKI
— Wypadek samochodowy. Na 16 km. od Wilna kolo zaśc. Lewonka gm. Trockiej, wskutek peknienia resoru przejeżdżający autobus upadł do rowu.

Z jadących autobusem 12 osób, mikt szwanku nie odniósł.

Z POGRANICZA
— Wysiedlenie z Litwy. Kolo Ołkieni Litwini wysiedlili na nasze terytorium rodzinę Witkiewiczów z Szawel.

Witkiewicz był nauczycielem w tamt szkole polskiej.

SPORT

ZAWODY TENISOWE NA KORTACH AZS. W WILNIE

Staraniem Zarządu sekcji tenisowej AZS-u odbyły się (na własnych kortach) rozgrywki o mistrzostwa klubu. Zawody te, mimo, że były imprezą wewnętrzną-klubową, budziły ogólne zainteresowanie i odbywały się przy licznych udziałach publiczności, rekrutującej się z przyjaciół AZS-u.

W grze pojedynczej pań zwyciężyła, jak się tego ogólnie spodziewano p. H. Holandlin gerówna.

Tak samo w grze pojedynczej panów n.e było niespodzianką zwycięstwo Grabowieckiego.

W grze mieszanej mieliśmy już niespodziankę. Małżeństwo Grabowieccy odpadli w półfinale, dzięki czemu do spotkania finałowego weszły pary: Hohend'ingerówna — Turczyński i Florczakowa — Gaerle. Wygrała pierwsza para 6:3, 8:6.

W debłu panów do finału doszły pary: Grabowiecki — „Pimow” Turczyński — Gaerle, zwyciężyli pierwszy 7:5; 6:2.

Pozatem AZS zdobył drużynowe mistrzostwo Wilna, zwyciężając łatwo ZAKS.

Zawody wspomniane będą zapewne zakończeniem sezonu, gdyż za kilka już tygodni zobaczymy tenisistów na... nartach. (t)

CO CZEKA NASZEGO MISTRZA PIŁKARSKIEGO

W poprzednim numerze podaliśmy, że drużyna piłkarska 1 p.p. Leg. pokonała zespół 82 p.p. w stosunku 5:1. Informację o wyniku tego spotkania uzyskaliśmy przez FAT, która dodała do siebie, że zwycięstwem tym wspaniale zapewnili sobie tytuł mistrza grupy. Tak nie jest. Obecnie nasza drużyna ma tylko 82 punktów, co i 82 p.p. i dopiero wynik następnego meczu (ma się on odbyć w nadchodzącą niedzielę, w Białymstoku podobno), zadecyduje o tym, kto walczyć będzie nadal. Należy przypuszczać, że skoro nasi chłopcy zdobyli się na taki wysiłek, że w przeciągu 45 min. zdobyli aż 5 bramek (do przerwy 82 p.p. prowadził 1:0) to i na ten raz dolożą staran.

W półfinale walczyć będą z Rewerą (St. n.sławów), lub 22 p.p. (Siedle), a kto wie, mimo, że przeciwnicy są groźni, może dojdą do finału.

A może nawet... ale co tu przewidywać. Trzeba najprzód wygrać w meczu. (t)

— W dniu 8 września b. r. na dwójznych zawodach strzeleckich, 4-ta kompania 6 p. p. Leg. zdobyła tytuł: „mistrzowskiej kompanii strzeleckiej 1-ej dywizji”. Jako wyróżnienie, żołnierze tej kompanii, otrzymali z rąk Dowódcy 1 dywizji piechoty Legionów p. gen. brdy. Skwarczyńskiego granatowe sznury strzeleckie, z dwoma chwaścikami, które mają prawo nosić aż do następnych zawodów w 1932 roku.

Pozatem kompania otrzymała od firmy artykułów sportowych „Start” w Wilnie — piękną statuetkę z odpowiednim napisem. Za ten miły upominek, 6-ty Pułk Piechoty Legionów, pozwalał sobie na ten miesiąc, złożyć firmie „Start” najserdeczniejsze pozdrowienie.

— Komenda PW 1 p.p. Leg. podaje do wiadomości, że w niedzielę dnia 18 października r. b. o godzinie 7 rano odbędzie się za wody strzeleckie o Państwową Odznakę Sportową na strzelnicy Piłomont.

Zgłoszenia wraz z wpisem przyjmuje Komenda P.W. Wilno miasto III do dnia 15 października r. b. od godziny 9 do 12 ul. Dominińska 13.

Osoby, które uzyskały pewne minima na odznakę, a brakuje im konkurencji strzelania, proszeni są o zgłoszenie się do powyższych zawodów.

J. KRUŻANKA
powrócił
i rozpoczął lekcje śpiewu solowego.
Wilno, ul. Ostrobramska 16, m. 29, tel. 8 75

RADJO WILEŃSKIE

CZWARTEK, DNIA 8 PAŹDZIERNIKA

11.58: Sygnał czasu.
12.10: Komunikat meteorologiczny
12.15: Pogadanka z Warszawy.
12.35: Koncert popularny (płyty)
15.25: „Wśród książek” — pogadanka z Warszawy
15.45: Program dzienny.
15.50: Audycja dla dzieci z Warszawy.
16.00: „Skąd się wzięła muzyka” — dialog Włodka Hulewicz z córeczką. Tr. na wszystkie stacje polskie.
16.20: Lekcja francuskiego z Warszawy (kurs średni).
16.40: Muzyka skandynawska (płyty).
17.10: „Ubiegu dwóch rzek i trzech granic” — odczyt ze Lwowa wygłosi prof. S. Liwoczyński.
17.35: Koncert poświęcony pamięci Czesława Jankowskiego (w 2-gą rocznicę po grzebu). Słowo wstępne wygłosi red. Stanisław Mackiewicz. Utwory recytować będą: Teresa Marecka i Zbigniew Śmiałowski. Orkiestra Franciszka Tchorza wykona ulubione utwory 5. p. Czesława Jankowskiego.
18.50: Pogadanka gospodarcza.
19.00: „Skryzyna pocztowa Nr. 170” — Listy radioluchaczów omówi Witold Hulewicz, dyr. progr. R. W.

19.20: Program na piątek i rozmaitości.
19.30: „Radio a muzyka” — pogad. wygłosi Stanisław Węslawski.
19.45: Prasowy dziennik radiowy z Warszawy.
20.00: „Najistotniejsze u zwierząt” — feljton z Warszawy wygłosi J. Szpakowski.
20.15: Muzyka lekka z Warszawy.
21.25: Słuchowisko z Warszawy („Maga” — Chesterton).
22.10: Muzyka lekka ze Lwowa
22.40: Komunikaty i muzyka taneczna z Warszawy.

POŚWIĘCENIE NOWEGO GMACHU SĄDU OKRĘGOWEGO W NOWOGRÓDKU

W dniu 3 b. m. odbyło się uroczyste poświęcenie nowowbudowanego gmachu Sądu Okręgowego w Nowogródku.

Uroczystość miała odmienny charakter od podobnych uroczystości w innych miastach, a to dlatego, iż pierwotnie zamiar urządzenia wspólnego obiadu i rautu dla szerszego grona gości zostało zaniechane ze względu na ciężki stan finansowy w chwili obecnej. To też preliminowaną kwotę przez sędziów, prokuratorów, adwokatów, notariuszów, obrońców sądowych, aplikantów, urzędników sądowych, oraz ko morników, Komitet Organizacyjny przeznaczył na cel dobroczynny, a mianowicie: ufundowanie w państwowym gimnazjum im. Adama Mickiewicza w Nowogródku stałego stypendium Sądu przyszłość

żyć na niwie kultu prawa i sprawiedliwości, a przeto przyczyniać się do rozwoju potęgi i chwały Najjaśniejszej Rzeczypospolitej.

Najjaśniejsza Rzeczypospolita niech żyje!
Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki niech żyje!
Marszałek Józef Piłsudski niech żyje!

Z ramienia ministra sprawiedliwości prezes wileńskiego Sądu Apela cyjnego Wacław Wyszyński w długim przemówieniu podkreśla ideę sprawiedliwości w utworach naszego ko chanego Wieszczu Adama Mickiewicza.

Sprawiedliwość zachowała się w sercach naszych podczas niewoli. Rząd, żołnierz i sprawiedliwość mieszczą się zwykle w jednym węźle pojęć narodowicie: ufundowanie w państwowym gimnazjum im. Adama Mickiewicza w Nowogródku stałego stypendium Sądu przyszłość



Uczestnicy uroczystości poświęcenia gmachu Sądu Okręgowego w Nowogródku

Okręgowego w Nowogródku, przekazując kwotę zaofiarowaną na rachunek P.K.O. do dyspozycji Komitetu Rodzicielskiego tego gimnazjum.

Stypendjum to ma być wyznaczone dla najbardziej pilnego i potrzebującego ucznia.

Sama uroczystość rozpoczęła się o godzinie 11 m. 30 solennym nabożeństwem w kościele parafialnym.

Aktu poświęcenia gmachu dokonał o godzinie 13 ks. dziekan dr. Jan Węckiewicz, który też w swem świetnym przemówieniu zaznaczył, iż w kulturalnem państwie najwyższą pogawę cięczy się Sąd. Ze sprawiedliwość Boża jest początkiem sprawiedliwości doczesnej, — że stróżem sprawiedliwości jest sądownictwo, że potężni Krynianie najwyższemu stawali prawo, twierdząc, iż „jus est ars boni et equi”.

W imieniu Sądownictwa Ziemi Nowogródzkiej przemówił następnie prezes Sądu Okręgowego Henryk Muraszko, witając przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości, oraz wojewodę nowogródzkiego i licznie zebranych gości w dłuższym przemówieniu.

„Wielki mi zaszczyt przypaść jako gospodarzowi tutejszego Sądu w imieniu Sądownictwa, palestry i wszystkich podwładnych mi urzędów wymiaru sprawiedliwości życzę Ci, dostojny panie wojewodo, jako przedsta wicielowi Rządu i tobie panie prezesie, jako reprezentującemu ministra sprawiedliwości, oraz wszystkim obecnym gościom wyrazi serdecznej podzięk za to, iż swą obecnością raczyli uświetnić dzisiejszą naszą uroczystość poświęcenia i otwarcia nowego gmachu Sądu Okręgowego.

Sąd na tutejszych kresowych terenach ma bodaj znaczenie większe, aniżeli w centralnych dzielnicach państwa polskiego, bowiem stoi na rubieżu wręcz odmiennych od siebie kultur wschodniej i zachodniej, wpajając zaś w ludność poczucie prawa, stając się najważniejszym i niezawodnym rozsądnikiem kultury zachodu, a bezstronnym i sprężystym wymiarem sprawiedliwości przyczynia się znakomicie do utrwalenia wśród ludności tej ziemi — kolebki Adama Mickiewicza, — przywiązanie do odrodzonej Ojczyzny.

Nie mogę jednak ukryć, iż jedynie z wielkim wysiłkiem Sąd nowogródzki, jako kresowy, spełnia zadanie mu dziełowe zadanie nie zwalając na ogólne znane ciężkie warunki pracy. Pomimo to jednak czyniąc w dniu dzisiejszym bilans działalności Sądu stwierdzę, iż Sądownictwo nowogródzkie dotrzymuje kroku, a nawet wyprowadza inne Sady, będące w pomyślniejszych warunkach.

Cheć pozatem zapewnić Ci, panie prezesie, że i nadal wszystkie reprezentowane przezemnie czynnikami wymiaru sprawiedliwości z całą gorliwością, według swej najlepszej wiedzy, zgodnie z potrzebami Państwa, wykonywać będę swe obowiązki.

Przenosząc urzędowanie do nowego gmachu, cheć wyrazić uczucie czci i holdu Najwyższemu Dostojnikowi Państwa Prezydentowi Rzeczypospolitej, Wodzowi Narodu Polskiego Pierwszemu Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu, który spowodował to, że ziemia Nowogródzka została wcielona do Rzeczypospolitej Polskiej, a podziękowanie wszystkim tym, którzy swą inicjatywą, energią i pracą przyczynili się do powstania nowego gmachu.

Również cheć wyrazić życzenie, aby ten gmach był w dalszym ciągu przybytkiem pracy tych, którzy uczciwie i ofiarnie cheą służyć.

Wkrótce zostanie otwarty

DŹWIĘKOWY KINO-TEATR „PAN”
WILNO, WIELKA Nr. 42

po dokonaniu rozbudowy kina do rozmiarów największego na kresach i zaopatrzeniu na wzór największych kin teatrow Europy

przodującą na wszechświatowym rynku APARATURĘ DŹWIĘKOWĄ

KLANGFILM
odznaczającą się naturalnym i łagodnym dźwiękiem. Do wyświetlania w sezonie bieżącym zakontraktowane zostały najnowsze przeboje świata!

Car.
Z okazji jutrzejszego uroczystego otwarcia nowego gmachu Sądu Okręgowego składam na ręce Pana Prezesa sądownictwu wyrazy prawdziwego i szczerzego uznania za wytrwałą pracę, oraz najserdeczniejsze życzenia dalszej owocnej pracy nad utrwaleniem powagi prawa ku chwale Rzeczypospolitej i dla dobra wszystkich jej obywateli.

Minister sprawiedliwości Michałowski Nie mogąc wziąć udziału w dzisiejszej uroczystości, przesyłam Panu Prezesowi, Państwu Sędziom, Prokuratorom i Urzędnikom życzenia pomyślnych rezultatów pracy w ulepszonych warunkach.

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego Suptński Po odczytaniu dalszego szeregu innych depesz uroczystość zakończono.

Ol.

